

TAKÁCS RÓBERT**A kultúra nem áru?****Viták a kultúráról és a nyugati importkultúra a késő Kádár-korban**

Az aczéli kultúrpolitika egyik sarkalatos tétele volt, hogy a szocialista kultúra nem lehet áru. A piaci alapú kultúra elvetése nemcsak a politika és ideológia elsődlegességét jelentette, a kulturális forradalomnak emancipatorikus üzenete is volt, miszerint a műveltséget a társadalom minden tagja számára hozzáférhetővé kell tenni, ami piaci alapon nem lehetséges. A kultúrpolitika éppen ezért az új gazdasági mechanizmus piaci irányú reformjaival szemben alapvetően defenzív alapállásúvá vált. Ám a gazdaságossági kényszerek már 1968 előtt is hatottak, és a desztalinizációval meginduló nyitás során sem csak a rendszer üzeneteit és kapitalizmuskritikáját erősítő művek kerültek átvételre. A szórakozás, kikapcsolódás immár hivatalosan is elismert szükségletét pedig jelentős részben nyugati alkotások biztosították. Az előadás azt vizsgálja, ez a nyitás meddig jutott el ez a folyamat a rendszerváltás előtti évtizedben, mennyiben járultak hozzá a nyugatról érkező kulturális termékek a rendszer eróziójához, illetve a feszültségek csökkentése révén élettartamának meghosszabbításához: áruvá vált-e a kultúra 1989 előtt?